

Zápis

z 8. zasedání Komise životního prostředí Rady městské části Brno – Tuřany konaného dne 10. března 2021

Přítomni:

PhDr. Hana Dombrovská
Miroslava Kosinová
Ing. Anna Magni
Jiří Vašíček

Omluveni:

Marek Blažek

Přítomen nadpoloviční počet členů, Komise životního prostředí (dále jen Komise) je tedy usnášeníschopná.

Zasedání Komise bylo svoláno emailem. Bylo zahájeno v 18.00 hod., místo setkání klubovna radnice MČ Brno – Tuřany, Tuřanské nám. 1

Návrh programu:

1. Přípomínky k Zápisu ze 7. zasedání Komise
2. Informace týkající se životního prostředí v MČ Brno – Tuřany
3. Projekt sadových úprav a herního hřiště Lesíček
4. Lokalita Grunty
5. Studie Tuřanský hřbitov
6. Různé

Hlasování: pro: 4, proti: 0, zdržel se: 0

Program byl schválen.

1. Přípomínky k Zápisu ze 7. zasedání Komise

K Zápisu nebyly vzneseny žádné připomínky.

2. Informace týkající se životního prostředí v MČ Brno - Tuřany

Předsedkyně Komise podala informace o záležitostech týkajících se životního prostředí v naší městské části, případně diskutovaných v minulých Zasedáních Komise a zodpověděla otázky členů Komise:

Plochy nejvýznamější zeleně MČ Brno - Tuřany
Účelové komunikace
Inventarizace kontaminovaných míst
Trvalkové záhony

3. Projekt sadových úprav a herního hřiště Lesíček

Komise se seznámila s Projektem sadových úprav a herního hřiště Lesíček, příslušnými výkresy i podkladem pro rozpočet.

Řešená plocha (parcela Brněnské Ivanovice 779/1, výměra 9288 m²) nebyla velmi dlouho udržována. Parcela je divoce zarostlá keři a stromy. Některá místa mohou i hrozit zraněním – zakončení dešťového kanálu, svah u hřiště. Je přístupná ulicí Jubilejní a dvěma pěšinami, které navazují na vycházkové trasy (Ivanovický potok a nová alej). Hlavní cesta vede napříč Lesíčkem od západu k východu. Porost křížuje několik vyšlapaných pěšin. Je zde umístěno malé dětské hřiště.

Podstatou Projektu je citlivá obnova Lesíčku, podpora vývoje z monokulturní akátiny na smíšený porost. V území je navrhováno dětské hřiště, dobrodružná stezka, naučné tabule, lavičky a odpadkový koš. Jsou řešena nebezpečná místa: dešťový kanál a svah u dětského hřiště. Je navrženo zpřístupnění od ulice Kudrnova.

Svou velikostí, umístěním (mezi Tuřanami, Brněnskými Ivanovicemi a Holáskami) i celkovým charakterem si Lesíček zaslouží pozornost a péči.

Usnesení:

Komise hodnotí Projekt kladně a doporučuje jeho realizaci. Podporuje zejména jeho základní koncepci, tj.: zachování divokosti Lesíčku, pozvolná a přirozená výměna akátové monokultury na smíšený porost. Oceňuje netradiční zpracování navržených herních prvků - dobrodružná stezka.

Komise doporučuje pečlivě a detailně formulovat podmínky pro výběrové řízení na dodavatele:

- Zachování postupu práce jak je stanoveno v Projektu.
- K dosažení kýženého výsledku obnovy Lesíčka je nutná náležitá odborná spolupráce s dendrologem a autorským dozorem a to nejen před samotným zahájením realizace k bližší specifikaci ideálního postupu a obsahu práce, ale i během jejího průběhu i následně.
- Stanovení kontrolních momentů během realizace, které budou odsouhlaseny autorským dozorem.
- Zadání požadavků na odbornost těch, kteří budou realizovat pěstební zásahy a následnou pěstební péči.
- Pro pěstební zásahy a obecně následnou péči o dřeviny stanovit přibližnou cílovou pokryvnost dřevinného porostu.
- Rozsah a způsoby kácení, průklest listnatého podrostu, ochranu a podporu vegetace určené k ponechání, pěstební zásahy provést důsledně ve smyslu Projektu.
- Určení způsobu ochrany stávající vegetace, určení místa pro uložení a zpracování dřevní hmoty (pokácených akátů, navržených ke zpracování na místě) s ohledem na ochranu stávající vegetace.
- Projekt realizovat v etapách, jak je navrženo. Vyžaduje to základní koncepce Projektu, tj. podpora přirozené sukcese biotopu.
- Dbát na možné kolize v etapizaci (možné poškození dřívě realizovaných prací v následující etapě).
- Ponechat zdravé vzrostlé jehličnany.
- Zachovat staré stromy na dožití, mrtvé dřevo ponechat.
- Vhodné stromy stabilizovat sezazením.
- Využít v co možno největší míře akátové dřevo kácených stromů ke zhotovení herních prvků.
- Dbát na trvanlivost herních prvků a mobiliáře.
- Protierozní modelace hrany svahu – jen v nezbytné míře a citlivě ke stávající vegetaci.
- Povrchová úprava přístupové cesty z ulice Kudrnova – vhodný povrch.
- Řešení kanalizační šachty při ulici Kudrnova.
- Dopravní točna u garáží – vymezení příjezdové cesty, zamezení parkování v řešeném území.

- Důsledné provádění následné pěstební péče v dlouhodobém časovém horizontu (vzít na vědomí dlouhodobý aspekt postupného převodu porostu na přírodě blízký) - péče bude nutná i po uplynutí 3 let.
- Průběžná údržba a opravy hřiště a dobrodružné stezky.

Komise dále doporučuje informovat občany MČ o chystaném projektu (Listy, www.turany.cz) i o průběhu realizace.

Hlasování: pro: 4 proti: 0 zdržel se: 0

Usnesení bylo přijato.

4. Lokalita Grunty

Komise se seznámila s materiály a historií, týkající se parcely č. 1316/1 v Brněnských Ivanovicích.

Firma BASCOTRANS s r.o. požádala Radu MČ o prodej této parcely, která sousedí s pozemkem firmy za účelem vybudování parkoviště. Komise vítá, že tento záměr nebyl Radou doporučen a Zastupitelstvem schválen.

Odprodej parcely a její využití jako parkoviště lze považovat za krok neuvážený, v rozporu se současnými trendy ochrany životního prostředí a především nevratný.

Jde o poměrně velkou plochu (1.084 m²) navíc nezatíženou inženýrskými sítěmi, což je v MČ raritou. Parcela je v současnosti zatravněná. Pozemek firmy je oplocen vysokou jednodílnou betonovou zdí.

Pozemek navazuje na plochu zeleně s dětským hřištěm a sousedí s vodními plochami. Na lokalitu bezprostředně navazuje výstavba rodinných domů. Komunikace kolem parcely byla v loňském roce zcela nově vybudována. Vede do průmyslové části na ul. Jahodová a tato oblast (Grunty, Jahodová) je tedy velmi zatížena prachem a hlukem. Vzhledem k funkci zeleně zachycovat prach je velmi žádoucí parcelu osadit zelení a nezvyšovat prašnost i teplotu dané lokality zbudováním parkoviště.

Celý tento kout (lokalita, zeleň s hřištěm, vodní plochy) by mohl soužit jako místo pro odpočinek a rekreaci, přinášet zeleň a stín, vytvářet příjemné mikroklima a vhodné podmínky pro život ptáků, hmyzu a drobných živočichů. Mnoho takových míst v Brněnských Ivanovicích ani v celé Městské části nemáme a měli bychom využít jeho potenciálu.

Usnesení:

Komise doporučuje využít parcelu jako zelenou plochu s úspornou údržbou a nechat v tomto smyslu vypracovat odbornou studii. Tedy např.: květnatá louka, keře, stromy, odstínění nevzhledné betonové zdi. Lze využít jako plochu pro náhradní výsadby.

Hlasování: pro: 4 proti: 0 zdržel se: 0

Usnesení bylo přijato.

5. Studie Tuřanský hřbitov

Komise se seznámila s následujícími materiály (soustředila se zvláště na 2. část hlavní aleje, tj. od kříže ke kapli):

1 - Koncepce rozvoje, obnovy a údržby zeleně na hřbitově v Brně – Tuřanech z roku 2015. Koncepce spočívá ve vyhodnocení stávajícího stavu dřevin a komplexním návrhu postupné obnovy hřbitova. Součástí je návrh ošetření jednotlivých dřevin na období 2017 – 2027 a návrh nových výsadeb.

V návrhu úprav Koncepce plánuje v druhé části aleje výsadbu 8 kusů lípy velkolisté. Ke kácení je určen pouze jeden strom.

2 – Hřbitov Brno – Tuřany, Studie úpravy hlavní cesty. Předmětem Studie je návrh celkové rekonstrukce 2. části centrální aleje na hřbitově. Studie zde navrhuje vykácet šest stromů. K nové výsadbě je plánováno 13 kusů javoru babyka.

Na konci minulého roku podala Správa hřbitovů města Brna žádost o kácení tří stromů: č. 18, 23 a 70. Vlastník pozemku – Magistrát města Brna souhlas s kácením stromů neudělal a požadovat po Správě, aby do Studie bylo zapracováno i zachování těchto tří stromů. Bylo dohodnuto, že se bude postupovat podle Koncepce. Tak se ale nestalo, ve Studii zůstalo kácení nejen těchto stromů, ale navíc i stromů č. 17,66 a 67. Správa tedy nerespektuje Konceptci z roku 2015, ale ani nedávné dohody. Projekt je v rozporu se zpracovanou Konceptcí jak ve výběru a počtu stromů určených ke kácení, tak v navrhovaných druzích nových výsadeb.

Stromy jsou podle tabulky dendrologického posudku v dobré kondici – vitalita 2. V případě stromů č. 23, 66 a 67 je zdravotní stav horší.

Strom č. 70 – lípa srdčitá, vykazuje v tabulce Inventarizace dřevin z roku 2015 i v současnosti stejné hodnoty: perspektiva – 1, vitalita – 2, zdravotní stav 2, stabilita 2.

Tuřanský hřbitov je nejdéle nepřetržitě fungující brněnský hřbitov.

Vzrostlé stromy k hřbitovu nepochybně patří. Nejen tím, že vytvářejí příjemnou atmosféru svým stínem, zelení, mikroklimatem, poskytují ochranu ptákům, atd., atd., ale je zde ještě další, duchovní rozměr: hřbitov je spojen s koloběhem života a času, se zastavením, rozjímáním a staré krásné stromy jsou toho součástí. Záměr Studie podpořit a obnovit pietní charakter ústředního prostoru mezi kaplí a křížem je vykácením stromů zpochybněn.

Lípa v blízkosti kaple (mimořádně jediná lípa na hřbitově) je krásou své koruny, umístěním u kaple a jako strom dlouhověký jakýmsi symbolem charakterizujícím tuřanský hřbitov.

Javory babyka jsou snad vhodné z praktických důvodů, ale vzhledem k drobnému růstu stávající stromy bohužel nahradit nemohou.

Pěší komunikace je ve Studii řešena betonovou dlažbou. Možnými řešeními úpravy chodníků se Komise zabývala již na svém 3. zasedání 22. května 2019. Tehdy doporučila použít jako povrch mlat, a to z důvodů propustnosti, odolnosti, trvanlivosti, přírodního vzhledu a pohodlí pro pěší.

Usnesení:

Komise doporučuje znovu uvážit rozsah kácení na Tuřanském hřbitově a omezit je na skutečně nezbytné minimum. Zásadně se staví proti pokácení lípy, které považuje za velmi chybné.

Dává také do úvahy vhodnost stromů určených k nové výsadbě a vhodnost betonové dlažby.

Hlasování: pro: 4 proti: 0 zdržel se: 0

Usnesení bylo přijato.

6.Různé

Do bodu Různé se nikdo nepřihlásil.

Zasedání bylo ukončeno ve 20.20 hod.

Příští zasedání bude svoláno předsedkyní Komise dle potřeby.

V Brně - Tuřanech, dne 10. března 2021

Zapsala: Hana Dombrovská

PhDr. Hana Dombrovská
předsedkyně Komise životního prostředí